

Arbetsgruppen Djur i vården

För Svensk Förening för
Vårdhygien

***Swedish Association for
Infection Control (SAIC)***

Presenterat av
Birgitta Lytsy, överläkare
Akademiska sjukhuset

Vårdhunden Bosse

2007 trädde vårdhunden Bosse i tjänst

Zack, Hilda och Åke

Arbetar på vårdboenden i Uppsala med strokepatienter och äldre

Utbildade på Vårdhundsskolan

< P4 Stockholm

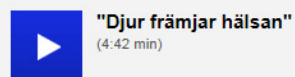
P4 Extra

FÖLJ OSS

Start Alla avsnitt Om... Låtlistor Kontakt Textarkiv

Häst som gäst får boende må bäst

Publicerat torsdag 18 juni kl 15.45

Häst på oväntat besök. Foto: Liberta Mehmedi

Igår fick de boende på ålderdomshemmet Minerva i Sollentuna finbesök när minihästarna Asco och Bibbi kom för att hälsa på. Iden kom från hälsosamverkaren Liberta Mehmedi.

DELA

P4 Extra

Senaste avsnitt

Med Erik Blix
kl 13.04

→ Allt större risk att bobubblan brister / Nobelpriset i fysik / Jens Lapidus / Instagram-kontot svartkvinna har blivit bok / Kvinnors drickande / Hur ska vi få barn att äta grönsaker / Programledare:...

DELA

LYSSNA MED MUSIK (113 MIN)

LYSSNA UTAN MUSIK (62 MIN)

LADDA NER (62 MIN, MP3)

→ Alla avsnitt

Mer i P4 Extra

Träna med Lotta

Dagens gäst

Carl Jans vintips

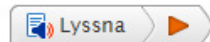
Akademiska först med vårdhund

🕒 15:33 | 14-10-28

💬 Kommentera

🖨️ Skriv ut 🗨️

Akademiska barnsjukhuset i Uppsala förstärker vården med - en vårdhund. I dagarna påbörjar labraddolen Livia sin tjänstgöring på sjukhuset.

<http://img3.ntm.eu/unt/public/img/3438116/1028222738/foto-maria-lindstrom-nilsson?height=1000>

http://www.svt.se/nyheter/lokalt/upsala/upsala-fick-bidrag-satsade-pa... Uppsala fick bidrag – satsad...

Arkiv Redigera Visa Favoriter Verktyg Hjälp

! Vi har placerat cookies på din dator och lagrar ditt IP-nummer för att ge dig en bättre upplevelse av våra webbplatser. Om du inte godkänner eller vill ha mer information kan du läsa mer här: [Om cookies och personuppgifter](#) Jag förstår

svt.se Program Nyheter Sport Barn SVT Play Öppet arkiv Väder TV-tablå Sök på svt.se

MÅNDAG 18 APRIL svt Nyheter Uppsala

Nyheter Lokalt Sport Kultur Opinion Väder

Uppsala fick bidrag – satsade på halvtidshund

Hunden på bilden är inte den vårdhund på halvtid som Uppsala kommun satsade på genom bidraget från regeringens satsning. Foto: TT/Arkivbild

Regeringens tillfälliga satsning på sju miljarder kronor till kommunerna under åren 2015–2018 för att utöka personalen inom äldreomsorgen har hittills lett till 5 000 årsarbetare. I Uppsala ledde dock dock enbart till en hund – på halvtid.

Regeringens tillfälliga satsning på sju miljarder kronor till kommunerna

Mest läst

- 1 Giftdoktoranden ska ha pressat tjeckisk minister på pengar
- 2 Fint hus som skymmer finrummet
- 3 Rättsmedicin bekräftar: Påträffad kropp var Alexander Bengtsson

Mest delat

- 1 Svenska mästarna hyllades på Vaksala torg
- 2 Akut blodbrist i länet
- 3 Finansmannen Anders Wall avslöjad i Panama-härvan

Titta på

3 min

SV 08:15 2016-04-18

Många former hundar

- Vårdhund
- Besökshund
- Terapihund
- Tjänsteassistanshund
- Social tjänstehund
- Sällskapsdjur
- Personalens hund

Djur i vårdlokaler

1. Terapi
2. Service
3. Forskning
4. Patienters och brukares djur på besök
5. Personalens djur

Vad gör ett djur för en människa?

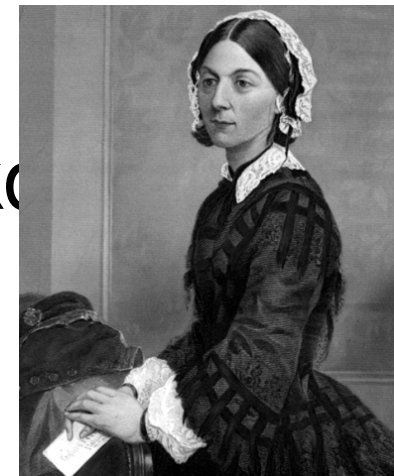
- Sällskap
- Trygghet
- Psykisk, social och fysisk stimulans
- Nyttä; vakta, jaga eller dra

Historik

- Redan på 800-talet såg man ett samband mellan djurs positiva effekter på handikappade i Belgien
- 1700-talet mot psykiska besvär
- 1800-talet Florence Nightingale rekommenderade hundvalpar för vård av pat med kroniska sjukdomar

Hälsoeffekter av djur i vården

Dokumenterade hälsoeffekter:

Lägre hjärtfrekvens

Sänkt systoliskt blodtryck

Sänkta kolesterolnivåer och triglycerider

Motverkar demens

Smärtstillande för barn

Förbättrad psykisk hälsa

Minskad psykisk stress

Minskad ångest hos deprimerade

Minskad apati hos äldre

Stimulerar dementa

Minskad upplevelse av ensamhet hos äldre

Ökad fysisk aktivitet

Ref:

Allen 2001

Andrew 2005

Braun 2009

Hoffman 2009

Nordgren 2013

Tom bättre effekt av hunden än av maken när man utsätts för lättare stress!

Cardiovascular Reactivity and the Presence of Pets, Friends, and Spouses: The Truth About Cats and Dogs

KAREN ALLEN, PhD, JIM BLASCOVICH, PhD, AND WENDY B. MENDES, MS

CARDIOVASCULAR REACTIVITY AND PETS

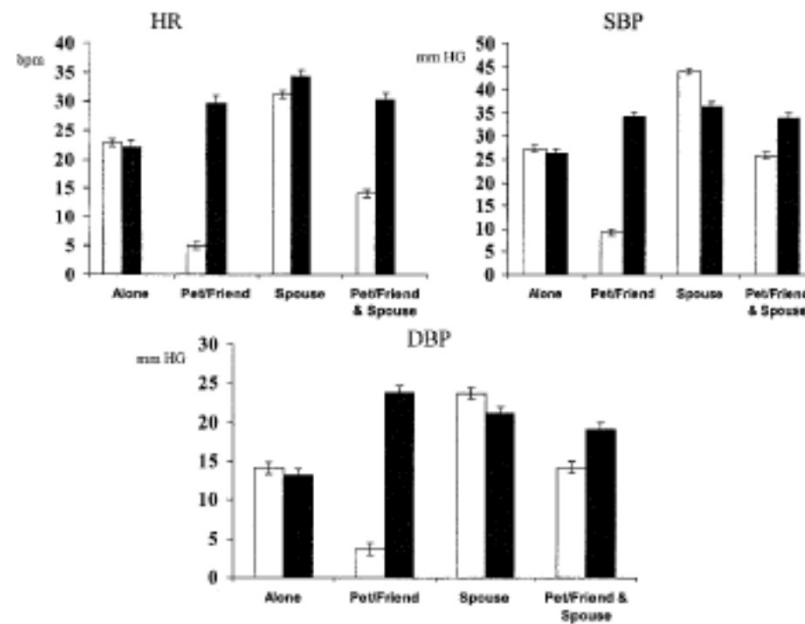

Fig. 2. Means and standard errors of cardiovascular reactivity during mental arithmetic by pet ownership and presence of others.

Allen et al. Psychosomatic medicine 2002;64:727-739

Begrepp

- AAA – animal assisted activities

Djuret underlättar vården för patienter och brukare genom att stimulera och aktivera (promenader)

- AAT – animal assisted therapy

Djuret ingår i en behandlingsprocess där målet är att förbättra psykiska, fysiska, kognitiva och sociala funktioner. Särskilt tränade djur och djurförare.

Vårdhund (AAT)

- Vårdhund på remiss av sjuksköterska, sjukgymnast eller arbetsterapeut
- Ekipage av tränad hund och hundförare
- Utbildas på Vårdhögskolan på Österlen
- Registreras hos Länsstyrelsen
- Insatser inom HSL ska journalföras
- Jordbruksverket är tillsynsmyndighet
Jordbruksverkets föreskrift (K112) gäller

Svensk standard

SVENSK STANDARD SS 8760000:2013

Fastställd/Approved: 2013-06-05
Publicerad/Published: 2013-06-13
Utgåva/Edition: 1
Språk/Language: svenska/Swedish
ICS: 11.020; 11.180.99

**Vårdhundsteam inom äldreomsorg, demensvård och
rehabilitering för vuxna efter förvärvad hjärnskada –
Krav på utbildning**

**Care dog teams within home care for elderly, dementia care and
rehabilitation for adults after acquired brain injury –
Requirements for training**

SS 8760000

- Krav och rekommendationer för utbildning och certifiering för professionellt arbete med vårdhund
- Äldreomsorg, demensvård och rehabilitering av vuxna med förvärvad hjärnskada
- Definitioner (förare, assistanshund, besökshund, social tjänstehund, vårdhund, terpihund...)

Söker man i litteraturen

- Abdel-Moein**, KA et al. "Occurrence of extended-spectrum beta-lactamase-producing Enterobacteriaceae among pet dogs and cats: An emerging public health threat outside health care facilities." *Am J Infect Control* **2014**; **xx**: **xx-xx**.
- Broens**, EM et al. "Transmission of methicillin-resistant Staphylococcus aureus from food production animals to humans. A review." *CAB Reviews* **2008**; 3:1-12.
- Coughlan**, K et al. "Methicillin-resistant Staphylococcus aureus in resident animals of a long-term care facility." *Zoonoses Public Health* **2010**; 57: 220-226.
- Davies**, MR et al. "Household transmission of methicillin-resistant Staphylococcus aureus and other staphylococci. Review." *Lancet Infect Dis* **2012**; 12:703-7016.
- Enoch**, DA et al. "MRSA carriage in pet therapy dogs" *J Hosp Infection* **2005**; 60: 268-269
- Faires** MC et al.
"An investigation of methicillin-resistant Staphylococcus aureus colonization in people and pets in the same household with an infected person or infected pet." *J Am Vet Med Assoc* **2009**; 235(5):540-543.
- Grönlund-Andersson**, U et al. "Outbreaks of methicillin-resistant Staphylococcus aureus among staff and dogs in Swedish small animal hospital." *Scand J Infect Dis*; **2014**; 46:310-314.
- Kramer**, A et al. "How long do nosocomial pathogens persist on inanimate surfaces? A systematic review." *BMC Infectious Diseases*. **2006**; 6: 130-138.
- Lefebvre**, SL et al. "Evaluation of the risk of shedding Salmonellae and other potential pathogens by therapy dogs fed with raw diets in Ontario and Alberta." *Zoonoses Public Health* **2008**; 88(8-10):470-480.
- Lefebvre**, SL et al. "Contamination of pet therapy dogs with MRSA and Clostridium difficile." *J Hosp Infection* **2009**; 60: 186-188.
- Lefebvre**, SL et al. "Incidence of acquisition of methicillin-resistant Staphylococcus aureus, Clostridium difficile, and other health-care-associated pathogens by dogs that participate in animal-assisted interventions." *J Am Vet Med Assoc* **2009**; 11; 1404-1417.
- Leonard**, EK et al. "Evaluation of pet-related management factors and the risk of Salmonella spp. Carriage in pet dogs from volunteer households in Ontario (2005-2006)". *Zoonoses Public Health*; **2011**; 58(2). 140-149.
- Summa**, M et al. "Pet dogs – A transmission route for human noroviruses? *J Clin Virol* **2012**; 53 (3):244-7."
- Weese**, JS et al. "Suspected transmission of methicillin-resistant Staphylococcus aureus between domestic pets and humans in veterinary clinics and in the household." *Vet Microbiol* **2006**; 115(1-3):148-155.
- Etc etc

Hundar blir transienta bärare av människors bakterier

Review

Household transmission of meticillin-resistant
Staphylococcus aureus and other staphylococci

Meghan F Davis, Sally Ann Iverson, Patrick Baron, Aimee Vasse, Ellen K Silbergeld, Ebbing Lautenbach*, Daniel O Morris*

Transmission between patients

Davies et al. Lancet Inf Dis 2012;12:703-716

Hundar och människor utbyter bakterier

Weese et al. Vet Microbiol 2006;115:148-155

MRSA

Available online at www.sciencedirect.com

Veterinary Microbiology 114 (2006) 160–164

**veterinary
microbiology**

www.elsevier.com/locate/vetmic

Short communication

An outbreak of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* skin infections resulting from horse to human transmission in a veterinary hospital

J.S. Weese^{a,*}, F. Caldwell^b, B.M. Willey^c, B.N. Kreiswirth^d,
A. McGeer^c, J. Rousseau^a, D.E. Low^c

^aDepartment of Clinical Studies, Ontario Veterinary College, University of Guelph, Guelph, Ont., Canada N1G 2W1

^bStudent Health Services, University of Guelph, Guelph, Ont., Canada N1G 2W1

^cDepartment of Microbiology, Mount Sinai Hospital, Toronto, Ont., Canada

^dNew York University Medical Center, New York, NY, United States

Received 11 October 2005; received in revised form 10 November 2005; accepted 11 November 2005

ESBL

Journal of Antimicrobial Chemotherapy Advance Access published June 27, 2014

J Antimicrob Chemother
doi:10.1093/jac/dku217

Journal of
Antimicrobial
Chemotherapy

Clonal spread of highly successful ST15-CTX-M-15 *Klebsiella pneumoniae* in companion animals and horses

Christa Ewers^{1*}, Yvonne Stamm², Yvonne Pfeifer³, Lothar H. Wieler⁴, Peter A. Kopp², K. Schønning^{5,6},
Ellen Prenger-Berninghoff¹, Sandra Sche

ARTICLE IN PRESS

¹Institute of Hygiene and Infectious Diseases of Animals
Division of IDEXX Laboratories, Ludwigsburg, Germany; ²
Wernigerode, Germany; ³Institute of Microbiology and Epi
⁵Department of Clinical Microbiology 445, Hvidovre Hospit
Medical Sciences, Unive

*Corresponding author. Tel: +49-641-9938300;

Received 6 February 2014; returned 5

American Journal of Infection Control xxx (2014) 1-3

Contents lists available at ScienceDirect

American Journal of Infection Control

journal homepage: www.ajicjournal.org

Major article

Occurrence of extended spectrum β -lactamase-producing
Enterobacteriaceae among pet dogs and cats: An emerging public
health threat outside health care facilities

Khaled A. Abdel-Moein PhD^a, Ahmed Samir PhD^{b,*}

^aDepartment of Zoonoses, Faculty of Veterinary Medicine, Cairo University, Cairo, Egypt

^bDepartment of Microbiology, Faculty of Veterinary Medicine, Cairo University, Cairo, Egypt

ESBL-carba

Journal of Antimicrobial Chemotherapy Advance Access published January 6, 2014

J Antimicrob Chemother
doi:10.1093/jac/dkt518

**Journal of
Antimicrobial
Chemotherapy**

Carbapenemase-producing bacteria in companion animals: a public health concern on the horizon

Sam Abraham^{1*}, Hui San Wong¹, John Tumidge^{2,3}, James R. Johnson⁴ and Darren J. Trott¹

¹*School of Animal and Veterinary Sciences, University of Adelaide, South Australia 5371, Australia;* ²*Women's and Children's Hospital, Adelaide, South Australia 5006, Australia;* ³*Departments of Pathology, Paediatrics and Molecular and Biomedical Sciences, University of Adelaide, Adelaide, South Australia, Australia;* ⁴*Veterans Affairs Medical Center and University of Minnesota, Minneapolis, MN, USA*

*Correspondence: sam.abraham@adelaide.edu.au

Norovirus

Journal of Clinical Virology 53 (2012) 244–247

Contents lists available at SciVerse ScienceDirect

Journal of Clinical Virology

journal homepage: www.elsevier.com/locate/jcv

Pet dogs—A transmission route for human noroviruses?

Maija Summa*, Carl-Henrik von Bonsdorff, Leena Maunula

Department of Food Hygiene and Environmental Health, Faculty of Veterinary Medicine, University of Helsinki, Helsinki, Finland

Djur har zoonoser

Djur blir bärare av human mikrobiell flora

Djur kan vara vektor precis som händer, kläder och föremål i en smittkedja

Slutsats

Djur och människa har alltid behövt varandra,
särskilt människan.

Djur bär på zoonoser och kan vara en reservoar för humana
(resistenta) bakterier

Djur kan vara smittspridare.

Hur ska vi hantera detta i vårdmiljöer?

Hur ska vård bedrivas?

”Aldrig skada,
Om möjligt bota
Ofta lindra,
Alltid trösta”

Hippokrates, 470-360 före Kristus

Är det möjligt att bedriva
sjukvården på detta sätt?

1. aldrig skada
2. om möjligt bota
3. ofta lindra
4. alltid trösta

Hippokrates 470-360 f Kr

Tygddjur

Motionen 2015

Till SFVH att behandla på årsmötet 2015

Motion angående tillsättande av expertgrupp

2015-03-04

Motionen 2015

Vi yrkar på

att SFVH utser en arbetsgrupp som tar fram vårdhygieniska rekommendation om hanteringen av djur i vården i syfte att minska risken för smittspridning.

Birgitta Lytsy

Susanne Wiklund

Ann-Marie Bromark

Uppdraget

- Under SFVHs årsmöte 2015 bildades en arbetsgrupp inom SFVH i syfte att ta fram vårdhygieniska riktlinjer för djur i vården
- För att underlätta den vårdhygieniska rådgivningen fanns ett behov av ett gemensamt nationellt dokument med gemensamma riktlinjer att tillgå som stöd för vårdhygienisk expertis.

Arbetsgruppen

- Anna Lejdegård hygiensjuksköterska Eskilstuna
- Josefine Thylefors hygiensjuksköterska Skåne
- Susanne Wiklund hygiensjuksköterska Stockholm
- Annie-Mari Bromark hygiensjuksköterska Stockholm
- Mall Kriisa hygienöverläkare Stockholm
- Maria Grimfelt hygiensjuksköterska Umeå
- Inger Andersson hygiensjuksköterska Uppsala
- Birgitta Lytsy hygienöverläkare Uppsala (sammankallande)

- **Expertgranskare:**
- Maria Tholander Hasselroth veterinär och för SFVHs styrelse

DIV-Djur i vården

1

Svensk Förening för Vårdhygien

Djur i vården

Vårdhygieniska aspekter av djur i vårdlokaler

1:a upplagan

Arbetsgruppen

DIV

Animals in healthcare

Metod

- Gå igenom den vetenskapliga litteraturen som rör smittspridning mellan djur och människor med tyngdpunkt på vårdmiljöer.
- Internationella, nationella och lokala riktlinjer och rekommendationer granskas och vägs in i arbetet.

Lagar och förordningar

- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Arbetsmiljöförordningen (1977:1166)
- Djurskyddslagen (1988:534)
- Djurskyddsförordningen (1988:539)
- EG-förordningen 178/2002
- Förordningen om provtagning på djur, m.m. (2006:815)
- Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
- Förordningen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:1090)
- Förordningen (2007:1240) om tillsyn över hundar
- Förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll
- Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)
- Lagen om provtagning på djur (2006:806)
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)
- Lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter
- Livsmedelslagen (2006:804)
- Livsmedelsförordningen (2006:813)
- Miljöbalken (1998:808)
- Patientsäkerhetslagen (2010:659)
- Patientsäkerhetsförordningen (2010:1369)
- Smittskyddslagen (2004:168)
- Smittskyddsförordningen (2004:255)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Socialtjänstförordningen (2001:937)
- Zoonoslagen (1999:658)

Svenska föreskrifter

- AFS 2005:1, Arbetsmiljöverkets föreskrifter om mikrobiologiska arbetsmiljörisker – smitta, toxinpåverkan, överkänslighet, ändrad genom AFS 2012:7
- AFS 2001:1, Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete
- SJVFS 2013:23, Jordbruksverkets föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2012:24) om anmälningspliktiga djursjukdomar och smittämnen
- SJVFS 2013:14, Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om förebyggande och särskilda åtgärder avseende hygien för att förhindra spridning av zoonoser och andra smittämnen
- SJVFS 2010:2, Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om transport av levande djur
- SJVFS 2008:5, Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om hållande av hund och katt
- SOSFS 2011:9, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- SOSFS 2005:28, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om anmälningsskyldighet enligt lex Maria
- SOSFS 2011:5, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lex Sarah
- SOSFS 2007:19, Socialstyrelsens föreskrift om Basal hygien i hälso- och sjukvården mm, reviderad SOSFS 2015:10, Basal hygien inom vård och omsorg
- SOSFS 2012:2, Socialstyrelsens föreskrifter om smittspårningspliktiga sjukdomar

Övriga dokument

- Statens Livsmedelsverk. Vägledning om hygien. Tillsynsavdelningen. 2006-01-01
- Jordbruksverket. Djurskyddsbestämmelser – hund. Jordbruksinformation 2 – 2011
- Socialstyrelsen. MRSA hos personal inom vård och omsorg. Ett kunskapsunderlag. Juni, 2007.
- Socialstyrelsen. MRSA hos häst, hund och katt. Rekommendationer för handläggning. Januari, 2011
- Socialstyrelsen. Hundar i vård och omsorg. Vägledning till gällande regelverk. September, 2014
- Socialstyrelsen. Vårdhund för äldre i särskilt boende. En systematisk översikt om effekter och vetenskapligt stöd. Januari, 2014
- Swedish Standards Institute. Svensk Standard SS 8760000:2013. Vårdhundsteam inom äldreomsorg, demensvård och rehabilitering för vuxna efter förvärvad hjärnskada – Krav på utbildning. 2013-06-13
- Kommunförbundet Stockholms län, Regional Kommunal Hygien Kommitté (RKHK).
- RKHK's rekommendationer gällande hund i särskilda boendeformer för äldre. 2012-11-14
- Folkhälsomyndigheten & Statens Veterinärmedicinska Anstalt. SWEDRES - SVARM 2014. Consumption of antibiotics and occurrence of antibiotic resistance in Sweden. 2014
- Uppsala kommun. Lokal rutin för vårdhundsteam Årstagårdens Demenscenter. 2007-10-01 **S**

**Centers for Disease Control and Prevention
Healthcare Infection Control Practices Advisory
Committee (HICPAC)**

**Guidelines for Environmental Infection Control in
Health-Care Facilities**

105

H. Animals in Health-Care Facilities

1. General Information

Animals in health-care facilities traditionally have been limited to laboratories and research areas. However, their presence in patient-care areas is now more frequent, both in acute-care and long-term care settings, prompting consideration for the potential transmission of zoonotic pathogens from animals to humans in these settings. Although dogs and cats may be commonly encountered in health-care settings, other animals (e.g., fish, birds, non-human primates, rabbits, rodents, and reptiles) also can be present as research, resident, or service animals. These animals can serve as sources of zoonotic pathogens that could potentially infect patients and health-care workers (Table 26).¹³²⁷⁻¹³⁴⁰ Animals potentially can serve as reservoirs for antibiotic-resistant microorganisms, which can be introduced to the health-care setting while the animal is present. VRE have been isolated from both farm animals and pets,¹³⁴¹ and a cat in a geriatric care center was found to be colonized with MRSA.¹³⁴²

US guidelines

AJIC major articles

APIC- guideline 2008

Guidelines for animal-assisted interventions in health care facilities

Writing Panel of the Working Group: Sandra L. Lefebvre, DVM, PhD,^a Gail C. Golab, PhD, DVM,^b E'Lise Christensen, DVM,^c Louisa Castrodale, DVM, MPH,^d Kathy Aureden, MS, CIC,^e Anne Bialachowski, RN, MS, CIC,^f Nigel Gumley, DVM,^g Judy Robinson,^h Andrew Peregrine, DVM, PhD,^a Marilyn Benoit, RN,ⁱ Mary Lou Card, RN, CIC,^j Liz Van Horne, RN, CIC,^k and J. Scott Weese, DVM, DVSc^a
Schaumburg and Elgin, Illinois; New York, New York; Anchorage, Alaska; Guelph, Burlington, Ottawa, Hamilton, London, and Toronto, Ontario, Canada

INFECTION CONTROL & HOSPITAL EPIDEMIOLOGY MAY 2015, VOL. 36, NO. 5

SHEA EXPERT GUIDANCE

SHEA-guideline 2015

Animals in Healthcare Facilities: Recommendations to Minimize Potential Risks

Rekha Murthy, MD;¹ Gonzalo Bearman, MD, MPH;² Sherrill Brown, MD;³ Kristina Bryant, MD;⁴ Raymond Chinn, MD;⁵ Angela Hewlett, MD, MS;⁶ B. Glenn George, JD;⁷ Ellie J.C. Goldstein, MD;⁸ Galit Holzmman-Pazgal, MD;⁹ Mark E. Rupp, MD;¹⁰ Timothy Wiemken, PhD, CIC, MPH;⁴ J. Scott Weese, DVM, DVSc, DACVIM;¹¹ David J. Weber, MD, MPH¹²

Standardiserad utformning

1

Svensk Förening för Vårdhygien

Djur i vården

Vårdhygieniska aspekter av djur i vårdlokaler

1:a upplagan

Arbetsgruppen

DIV

Riktlinjer

- Huvudrubriker

Smittämnen och smittvägar

Rekommendationer för djuret inkl vaccinationer

Daglig skötsel

Föraren

Lokaler (rengöring och desinfektion)

Patienten/vårdtagaren

Avgränsning

- Djurslag: Hund, katt, häst, fågel och fisk
Ej reptil, gnagare, höns och kanin
- Vårdform: Akutsjukvård, kommunal vård och omsorg som omfattas av socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen och LSS
- Djurets funktion: Sällskapsdjur, vårdhund, djurunderstödd terapi, besöks- terapi, tjänste-assistenshundar och social tjänstehund